888/12

Den 2. april 2012 blev i sag nr. 80.605:

xxxxx xxxxxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx xxxxx
xxxx xxxxxxxxx xx

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København C

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har to livsforsikringer i SEB Pension. Han klager ved sin advokat over selskabets forrentninger af ordningerne.

Selskabet fastholder, at ordningerne er forrentet i overensstemmelse med forsikringsaftalerne.

Klagerens advokat har i sin klage til nævnet bl.a. anført:

"Som advokat for [klager] jeg herved indbringe en tvist mellem min klient og SEB Pension.

Min klient tegnede en kapitalpension den 1. august 1988, og min klient var garanteret en årlig rente på 4,5 %, jf. bilag ... Senere er den garanteret rente sat ned til 2,5 %, jf. bilag …

I oktober blev det meddelt, at forsikringens navn nu blev ændret til SEB Pension, men at det ikke betyder noget for min klients forsikringsforhold, jf. bilag …

Det fremgår imidlertid af den vedlagte korrespondance, at SEB Pension har ændret garantirenterne. Da min klient er af den opfattelse, at han er garanteret en mindsterente som SEB Pension ikke overholder ønsker han spørgsmålet afgjort i ankenævnet."

I klageskemaet har klageren uddybende anført:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
a) Den indgåede pensionsaftale fra 1988-08-28 er kontinuerligt forringet - især efter overtagelse fra Codan til SEB - Brev af januar 2005[x)] bedyrer ellers det modsatte - og med samme adm. direktør ved 'roret' …

b) Den effektive forrentning er pr. 31/12-09 = 1,23 % - har endnu ikke modtaget opgørelsen for 2010!

x) SEB har siden 'fastholdt' mig som kunde; ved at forsikre mig om min minimumsrente på 4,5 % + 2,5 %!

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
At de tilskriver den lovede minimumsrente på 4,5 % +; som de har fremhævet i årsbrevene siden 1994 og gentaget i personlige brev til ego bl.a. 20/11-98, 1/10-01 og 11/3-05!"

Ved brev af 12/7 2011 til nævnet har selskabet hertil bl.a. bemærket:

"Sagen drejer sig om, hvorvidt klagerens livsforsikringsaftaler indeholder en garanti for, at den årlige rentetilskrivning til depotet til enhver tid udgør en minimumssats. Jeg tolker klagerens advokats brev til nævnet således, at der formentlig er enighed om, at den omdiskuterede minimumssats udgør 4½ %, 2½ %, 1½ % og 0,5 % svarende til de forsikringselementer, der er etableret henholdsvis før 1. juli 1994, i perioden 1. juli 1994 - 30. juni 1999, i perioden 1. juli 1999 - 31. marts 2011, og endelig fra 1. april 2011.

Den mest værdifulde af klagerens to pensionsopsparinger er police …564, der for den største del udgøres af en garanteret forsikringsydelse baseret på en grundlagsrente på 4½ %. Bonus- og præmieindeksopskrivning af de garanterede ydelser er dog i de anførte tidsintervaller efter 1. juli 1994 sket (eller vil ske) på henholdsvis 2½-, 1½- og 0,5 %-rentegrundlaget. For denne aftale fremlægges som **Bilag …** opdateret dækningsbevis pr. d.d. inkl. bl.a. forsikringsbetingelserne.

Police …850 er et indskud fra 1. december 1994 med en garanteret ydelse baseret på 2½ %-rentegrundlaget. Bonus- og præmieindeksopskrivning af de garanterede ydelser er dog i de anførte tidsintervaller efter 1. juli 1999 sket (eller vil ske) på henholdsvis 1½- og 0,5 %-rentegrundlaget.

Begge klagerens policer er i henhold til forsikringsaftalerne og de tilhørende forsikringsbetingelser etableret efter det regelsæt (grundlag), som selskabet på det pågældende tidspunkt har anmeldt til Finanstilsynet. På tidspunkterne (1988 og 1994) for etableringen af de her omhandlede forsikringsaftaler anvendte selskabet G82-grundlaget, der var (og i relation til nærværende problemstilling fortsat er) fælles for hele pensionsbranchen.

Selskabet har således utvivlsomt lovet en 'ydelsesgaranti', der skal fortolkes i overensstemmelse med, hvad der er fastslået i begge landsretter med afgørelserne U2006.984V og U2007.662.Ø. Det er på den baggrund overraskende, at nævnets efterfølgende afgørelse i sagen AK 78.574 ikke enstemmigt giver selskabet medhold. Det bemærkes, at der reelt ikke er givet en begrundelse for dissensen.

Selskabet har i forbindelse med ændringer af bonusregulativet fra 2000 og efterfølgende haft regler om 'sikkerhedsdepot'. Det indebærer, at overskydende værdi, der normalt blev anvendt til opskrivning af de garanterede ydelser, i stedet er opsamlet på klagerens policer som en del af depotværdien, med ret til kontorenten, uden ydelsesopskrivning, og således at selskabet efterfølgende kan anvende sikkerhedsdepotet til at opfylde de udlovede ydelsesgarantier.

Dette muliggør, at kontorenten kan blive mindre end grundlagsrenten, idet den til ydelsesgarantierne hørende grundlagsrenteforudsætning kan opfyldes ved helt eller delvist at anvende sikkerhedsdepotet, herunder afkastet af sikkerhedsdepotet. Dette er baggrunden for, at sel-

skabet siden 2009 har kunne tilskrive klagerens depoter en rente, der er mindre end grundlaget. Det i perioden 2000-2008 opbyggede sikkerhedsdepot er som følge heraf formindsket siden 2009. Hvis/når der ikke længere er et sikkerhedsdepot, vil selskabet efterfølgende være forpligtet til løbende at opskrive depoterne med grundlagsrenten.

Det bemærkes, at selskabet ikke siden aftaleindgåelsen ved sine handlinger, korrespondance mv konkret forpligtet sig til at yde klageren mere, end der allerede følger af aftalegrundlaget. Jeg skal særligt fremhæve, at formuleringen i Bilag … fra 20. november 1998 :

'Hvad angår spørgsmålet om garantirente på 4,5%, kan det bekræftes, at efter policeændringen 1. august 1998 er De fortsat garanteret en rente på 4,5 %.'

Ud fra de på daværende tidspunkt gældende forhold er korrekt - selv om formuleringen (dog rimeligt nok af hensyn til forståelsen) er lidt populistisk. I 1998 var der endnu ikke indført sikkerhedsdepot, og hele depotværdien var dermed sikret grundlagsrenten. Den samlede depotværdi på police …564 var i 1998 tilknyttet 4½ %-rentegrundlaget, og dermed fremadrettet sikret en rente på 4½ %. Faktisk burde bonus- og præmieregulering fra 1. juli 1994 jf. ovenfor være anvendt til ydelser på 2½ %-grundlaget, men selskabet havde IT-tekniske problemer, der bevirkede, at 2½ %-grundlaget faktuelt først blev anvendt for regulering fra og med 1999.
Al i forhold til 1998 efterfølgende kommunikation med klageren - herunder Bilag …, årsbreve og meddelelser om ændringer i bonusregulativet - er formuleret i overensstemmelse med aftalegrundlaget og den her påberåbte forståelse af begrebet ydelsesgaranti. Også af denne grund er klageren ud fra passivitets- og forældelsessynspunkter afskåret fra at støtte ret på den usikkerhed, som nævnet eventuelt alligevel måtte finde måtte være skabt med Bilag ...
Den udviste passivitet er fortsat efter mit brev til klageren af 11. maj 2010, **Bilag …** der - så klart som det er muligt - beskriver forskellen mellem ydelses- og rentegaranti."

I brev af 20/11 1998 til klageren fra selskabet hedder det bl.a.:

"Hvad angår spørgsmålet om garantirente på 4,5%, kan det herved bekræftes, at efter policeændringen 1. august 1998 er De fortsat garanteret en rente på 4,5%. Den garanterede rente vil være gældende så længe præmieindbetalingen ikke hæves, bortset fra pristalsregulering.

I det fremsendte policetillæg udskrevet på baggrund af Deres ændringer, er der ikke beskrevet noget om den garanterede forrentning. Dette skyldes, at de betingelser, herunder forrentning, der er nævnt sammen med originalpolicen, fortsat er gældende.
Som tidligere meddelt Dem er de af Dem ønskede beregninger bestilt hos vores aktuar, hvorfra De vil modtaget informationen, så snart beregningerne er færdiggjorte.
Endvidere har De i 1998 fået tilsendt depotoversigt pr. 23.01.1998, policetillæg pr. 21.09.1998 og bonusprognose pr. 20.10.1998."

Af brev af 1/10 2001 til klageren fra selskabet fremgår bl.a.:

"Når der står 'Livsforsikring' på Deres præmieopkrævning er det et udtryk for branchekategorien og ikke en betegnelse for policens produktindhold.

De har fortsat en kapitalpensionsforsikring, hvor dødsfaldsdækningen til enhver tid i forsikringstiden er lig med det opsparede depot. Der fragår således ikke præmieandel til dækning ved dødsfald. For så vidt opgørelsesrenten på 4,5% er der ingen ændringer i forhold til indholdet af vort brev af 20.11.1998."

I dækningsoversigt fra 2002 fremgår bl.a.:

"**Opgørelse af bonus for 2001**
Deres pensionsordning er oprettet før 1. juli 1994, og indeholder en andel, hvor de garanterede ydelser er baseret på et rentegrundlag på 4,5%.

Rentegrundlaget er dermed højere end de 3,75%, som i 2001 var Codans maksimale opgørelsesrente. Opgørelsesrenten er en forsigtig vurdering af den rente efter skat, som Codan forudsætter at kunne opnå fremover.
Deres depot skal derfor i 2001 styrkes, indtil depotet indeholder så mange midler, at Deres 4,5%-baserede ydelsesgaranti er opfyldt med en kapital, der forventes at opnå 3,75% i afkast. Styrkelsen, der i depotregnskabet er betegnet som 'sikkerhedsdepot', opbygges af midler, der ellers ville være anvendt som bonus. Når sikkerhedsdepotet er fuldt udbygget, vil overskydende beløb kunne anvendes til opskrivning af de garanterede ydelser."

Af brev af 11/3 2005 til klageren fra selskabet fremgår bl.a.:

"Kan De overflytte aftalen til PFA til en årlig omkostning på 3,7% er det selvfølgelig værd at overveje. De skal dog samtidig være opmærksom på, at ydelsesgarantierne baseret på 4,5% og 2,5% samtidig bortfalder, da grundlagsrenten for nytegninger og forhøjelser p.t. er max. 1,5% p.a."

Nævnet udtaler:

Det følger af Østre Landsrets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, side 662, at der ikke kan udledes en rentegaranti af G82 grundlaget. Nævnet finder på denne baggrund og i overensstemmelse med det af selskabet anførte, at de omtvistede ydelsesgarantier på 4,5 %, 2,5 % m.fl. må forstås således, at grundlagsrenterne ikke over ordningen løbetid samlet set kan være mindre end de garanterede 4,5 % 2,5 % m.fl.

Efter sin gennemgang af sagen, herunder selskabets brev af 20/11 1998, finder nævnet, at der i det foreliggende materiale ikke er konkrete holdepunkter for, at selskabet skulle have afgivet et videregående tilsagn end ydelsesgarantier.

5. 80.605

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand